

№ 14/1954.

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE № 14/1954 med anledning av vicetalmannen Herman Mattssons hemställningsmotion, att landstinget, utom annat, ville anmoda landskapsstyrelsen att göra framställning till statsrådet om utfärdandet av sådana föreskrifter, att landskapsflaggan på de allmänna flaggningsdagarna får jämte riksflaggan hissas på landskapets offentliga byggnader och inrättningar. (№ 1/1954).

Förenämnda motion, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Motionen remitterades till utskottet redan den 10 sistlidne mars, men bordlades i utskottet i avvaktan på Republikens Presidents ställningstagande till landstingets beslut av den 8 december 1953 om antagande av landskapslag angående användningen av landskapet Ålands flagga. Sedan presidenten den 31 mars förordnat, att nämnda landskapslag skall förfalla, har utskottet även för beredning fått mottaga landskapsstyrelsens framställning № 20/1954 med nytt förslag till landskapslag angående landskapsflaggans användning. Ifråga om landstingets beslut av den 8 december 1953 om flaggans utseende har presidenten icke begagnat sig av sin vetorätt, varför hinder icke möter för att sistnämnda landskapslag skall träda i kraft. Skyddsamma åtgärder äro därför påkallade för att flaggan skall kunna tagas i bruk.

I denna situation har utskottet haft att taga ställning till frågan, om landstinget nu närmast borde gå fram längs den av vicetalmannen Mattsson i motionen föreslagna linjen eller skrida till ny lagstiftning ifråga om landskapsflaggans användning eller möjligen anlita båda dessa utvägar samtidigt för att få frågan om landskapsflaggans användning löst. Åsikterna härom ha i början skarpt brutit sig mot varandra inom utskottet, men till sist har utskottet kommit till den slutsatsen, att den av motionären föreslagna utvägen i dagens läge måste förordas. Ty om landstinget nu antager landskapslag om landskapsflaggans användning, måste denna, såsom erfarenheten av tvenne lagstiftningsförsök redan visat, strängt underordna sig de gällande bestämmelserna i rikets flagglagstiftning. Visserligen kunde landskapslagen givas en avfattning, som gör den tillämplig, även ifall rikets flaggförordning framdeles ändras, men en sådan landskapslag kan omöjliggöra eller åtminstone äventyra alla ansträngningar från landskapets sida att få en ny riksförordning till stånd.

Båda utvägar ha tidigare anvisats från auktoritativt håll. Utskottet erinrar om grundlagsutskottets av motionären citerade uttalande,

att noggrannare föreskrifter, vilka tillgodose billighetens krav, böra utfärdas genom förordning, och för tiden varande ordförandens i Ålandsdelegationen, landshövdingen Herman Koroleffs yttrande i landstingets plenum den 12 mars 1953, även det citerat av motionären. Grundlagsutskottets uttalande gav anledning till förhoppningen om att eget initiativ från regeringens sida, landshövdingen Koroleffs yttrande synes förutsätta en framställning från landstinget sedan landskapslag antagits. Såväl grundlagsutskottet som landshövdingen Koroleff äro dock eniga i den punkten, att rikets flaggförordning av billighetsskäl bör ändras, och i samma riktning uttalar sig även Ålandsdelegationen i sitt utlåtande av den 22 mars 1952, citerat i motionen.

Tanken på en uppmjukning av flaggförordningens föreskrifter i landskapets intresse har sålunda vid olika tillfällen framförts från auktoritativt håll. Utskottet anser därför tiden lämplig för landskapet att söka åvägabringa detta och kan inte förstå, att regeringen skall ställa sig avvisande. Ty fråga är ju icke om inskränkning av riksflaggans användning på Åland, icke om Ålands flaggas användning utom landets gränser eller ens utanför landskapets territorium, utan endast om lijsrum och en plats i solen inom landskapet även för landskapets flagga. Då själva flaggan är godkänd, är det rimligt att inte heller räkna med dröjsmål vid sakens behandling.

Utskottet anser att mera nämnda ändring bör komma till stånd genom utfärdande av sådana administrativa bestämmelser, som avses i självstyrelselagens § 12, alltså genom en särförordning om användningen av riksflaggan inom landskapet Åland. Enligt § 16 i självstyrelselagen kan landskapsstyrelsen - icke landstinget - till regeringen ingå med framställning härom. Utskottet kommer därför här nedan att föreslå, att landstinget anmodar landskapsstyrelsen att hos regeringen göra en sådan framställning och i avvaktan på resultatet av densamma låta bero med vidare åtgärd i anledning av landskapsstyrelsens nu föreliggande lagförslag.

Hänvisande till ovensagda föreslår utskottet vördsammast och enhälligt för landstinget,

att landstinget ville anmoda landskapsstyrelsen att med stöd av § 16 i självstyrelselagen hos rikets regering anhålla, att

a) i den ordning självstyrelselagens § 12 förutsätter sådana administrativa bestämmelser utfärdas om riksflaggans användning i landskapet Åland, att landskapsflaggan på de allmänna flagg-

ningsdagarna får jämte riksflaggan hissas på landskapets offentliga byggnader och inrättningar;

b) att på andra dagar envar inom landskapet får flagga enbart med landskapsflaggan; och

c) att begreppen offentligt tillfälle och offentlig byggnad ges en klarläggande definition, som tillgodoser billighetens krav och kan godtagas av landskapsstyrelsen.

Mariehamn den 12 mars 1954.

På lagutskottets vägnar:

Herman Mattsson.

Herman Mattsson.

Axel Kuffschinoff
Axel Kuffschinoff.

Närvarande i utskotet: Herman Mattsson, ordförande, Jan Erik Eriksson, Paul Påvals, Eliel Persson och Gösta Nordman.

T i l l Å l a n d s l a n d s t i n g

från lagutskottet.

Enär klämmarna i lagutskottets betänkande N:o 14/1954 med anledning av vicetalmannen Herman Mattssons däri nämnda hemställningsmotion N:o 1/1954 fått en avfattning, som kan giva anledning till sådant missförstånd, att landskapslagstiftning ej vidare vore erforderlig, sedan den av utskottet avsedda administrativa förordningen utfärdats, har utskottet, utan att i sak ändra sitt i betänkandet framförda ställningstagande till motionen såsom sådan, omformulerat klämmarna som följer:

"..... vördsammast och enhälligt föreslå för landstinget,

att landstinget ville anmoda landskapsstyrelsen att med stöd av § 16 i självstyrelselagen hos rikets regering anhålla, att

a) i den ordning självstyrelselagens § 12 förutsätter sådana administrativa bestämmelser utfärdas om riksflaggans användning i landskapet Åland, att rikets flaggförordning ej utgör hinder för landskapslagstiftning därom, att landskapsflaggan på de allmänna flaggningsdagarna får jämte riksflaggan hissas på

landskapets offentliga byggnader och inrättningar samt att på andra dagar envar inom landskapet får flagga enbart med landskapsflaggan; och

b) begreppen offentligt tillfälle och offentlig byggnad ges en klarläggande definition, som tillgodoser billighetens krav och kan godtagas av landskapsstyrelsen."

Mariehamn den 14 april 1954.

På lagutskottets vägnar:

Herman Mattsson.

Herman Mattsson.

ordförande.

Axel Kuffschinoff.

Axel Kuffschinoff.

sekreterare.